

СРБИЈЕ

СРБ

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093

E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

КО И ЗАШТО ПЛАШИ ДИРЕКТОРЕ ШКОЛА

„Кровни“ закон утврдио и материјалну одговорност директора за одлуке које угрожавају редовно пословање установе

Протеклог викенда у јавност је изашао Синдикат образовања Србије, а лидер овог синдиката је, тумачећи члан **63.** Закона о основама система образовања и васпитања, довео у забуну новинаре, а они јавност, да је Закон у делу који говори о правима и обавезама директора и престанку дужности директора претрпео неке велике драматичне промене и да ће убудуће однос према директорима бити драматично промењен.

Као члан преговарачког тима који је суделовао у поступку доношења измена и допуна овог Закона, морам, истине ради, рећи да је у постојећем члану **63.** додата у ставу **2.** „*Орган управљања разрешава директора установе ако је утврђено...*“ додата нова тачка – **11.** у којој се каже: „*да је намерно или крајњом непажњом учинио пропуст приликом доношења одлуке у дисциплинском поступку, која је правоснажном судском пресудом поништена као незаконита иако је установа обавезана на накнаду штете у износу који може угрозити редовно пословање установе*“, а у следећем, трећем ставу, каже да је: „*директор материјално одговоран за штету коју намерно или крајњом непажњом нанесе установи, у складу са законом*“.

Дакле, не ради се о неком спектакуларном решењу, већ о покушају законопредлагача, радне групе, а наравно и Парламента који је закон донео, да се предупредe штетне последице многих, понекад и бесмислених спорова које воде директори против „својих“ радника и у правилу губе, доводећи школе у блокаду рачуна, јер су ти рачуни поодавно испражњени и на њима углавном нема новца ни за судске трошкове, а камоли трошкове по судским пресудама. А тада и доносиоци одлука који су подстрекавали директоре на неки од ових спорова, од тога пилатовски перу руке и остављају школе да се сналазе како знају и умеју. Најчешће не раде ништа. У свему томе никаква изнимка није понашање ни Покрајинског секретаријата који је својевремено захтевао од директора да користе сва правна средства и све нивое судства у циљу одуговлачења коначне пресуде, без обзира што је извесно да ће спорови бити изгубљени, очекујући да ће у некој наредној буџетској години бити лакше платити те спорове, него да су то учинили одмах, док је било само почетни износ, а не судски трошкови и припадајуће затезне камате, а ни Министарства просвете које селективно обезбеђује средства за исплату по правоснажним судским пресудама.

Огласили су се и представници Друштва директора школе Србије које, по њиховим речима, нико није ни консултовао, ни питао, што је помало чудно, јер су и они, као и сви остали заинтересовани, могли суделовати у јавној расправи, па чак касније користити и друге правне могућности да дају примедбе на „Кровни“ закон. На крају крајева, њима је и раније први посао био и остао да штите законитост рада у школама, а не да своје сујете задовољавају дисциплинским поступцима, суспензијама, па и отказима са проблематичним аргументима који пре или касније доводе до тога да судови

враћају запослене у куће знања којима остају обавезе да исплате незаконитост поступка директора, а који, бар досад, нису за то сносили ама баш никакву одговорност.

Ова новина – материјална одговорност за доносиоце одлука, само нас сврстава у ред земаља са уређеним школским законодавством и стандардом да свако за свој поступак одговара, не само кривично, већ и материјално. Више пута смо помињали пример из земље која је најуспешније довршила реформу обаразовања и просветну транзицију – Словеније, у којој не само да материјално за своје одлуке одговарају директори, већ и чланови органа управљања, чиме се предупређују бесмислени спорови са сумњивим исходом и неспорном штетом по запослене у школама које у моменту када нико не жели да преузме обавезу да плати судске трошкове део сопствених прихода усмеравају да измире трошкове по пресуди, чак и онда када су за то понајмање криви.

Подсећамо и овом приликом да су на помолу бројни спорови због неисплаћивања отпремнина колегама који су катедре заменили за статус пензионера, у највећем случају и против своје воље, а непосредном применом „Кривног“ закона, а који у законском року нису добили и отпремнине. Прве пресуде су пале у корист бивших колега, садашњих пензионера и оне су двоструко скупље по школе, ни криве ни дужне, које су се нашле „између чекића и наковња“, а све због небриге Министарства просвете да обезбеди Законом утврђене отпремнине, кад је већ прихватило и усвојило законски предлог да колегама који би радили до **65** година ограничи радни век уколико су пре тога напунили и **40** година стажа осигурања. Ових људи је само у Војводини **408**, од којих неки чекају на отпремнину од половине децембра прошле године, а неки, као што смо видели не чекају и тужили су школе које немају никакву шансу на суду и које су доведене у позицију да буду тужене, спорове изгубе и на крају плате, а за то немају средства.

Београд, 17.09.2013.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
члан преговарачког тима СрпС

